

Fənn sillabusu

İxtisas: 050112- Məktəbəqədər təhsil A+B

Fakültə: Filalogiya və ibtidai təhsil

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incənət fənləri

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Sosial pedaqogika

Fənn proqramı: Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin 03.02.2014-ci il tarixli, 103 sayılı əmri ilə təsdiq edilmişdir. (2020-ci il Dövlət standartlarına uyğun.)

Kodu: İPF-B06

Tədris ili: II (2024-2025) Semestr: IV

Tədris yükü. Cəmi-150 saat, Auditoriya saati - 45 saat (30 saat müh, 15 saat sem.)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 5 kredit

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: B/m.Məmmədova Sədabə Məmməd qızı

E-mail ünvanı: s.mammad1007@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.Məmmədov 19

III Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat

1. H.Ə.Əlizadə, R.M.Mahmudova, "Sosial pedaqogika", Bakı-2013
2. Ə.Ağayev, Y.Rzayeva, "Sosial pedaqogika", Bakı-2008
3. R.Abdulov, "Aktual Sosial Problemlər", Azərbaycan məktəbi-2004
4. R.Abdulov, "Məktəbdə sosial-pedaqoji işin əsasları", Bakı-2005

Əlavə ədəbiyyat

5. Ə.Bayramov, Ə.Əlizadə, "Sosial psixologiyanın aktual məsələləri", Bakı-1998
6. H.Əlizadə, "Sosial pedaqogikan aktual məsələləri", Bakı-1998
7. F.İbrahimov, R.Hüseynzadə. Pedaqogika. I-II cild. Bakı, 2013
8. H.Əhmədov, N.Zeynalova Pedaqogika Bakı, 2019.

IV.Prerekvizitlər: Bu fənnin tədrisindən öncə başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi:

"Sosial pedaqogika" fənni ixtisasın IV semestri üçün 45 saat həcmində (30 saat mühazirə və 15 saat seminar) nəzərdə tutulmuşdur. İndiki zamanda müasir elmlərin elə bir sahəsini tapmaq olmaz ki, orada "Sosial pedaqogika" tətbiq olunmasın. Xüsusilə, iqtisadiyyatda və təbiət elmlərinin bütün sahələrinin inkişafında sosial pedaqogika əhəmiyyətli rol oynayır. Bu kursun əsaslarını mənimsəmədən heç bir elmi sahədə inkişafa nail olmaq olmaz. Tələbələrin bu kursda ala biləcəkləri biliklər onların xüsusi pedaqogika və psixologiya, sosial pedaqoji bilikləri mənimsəmələrinə və tətbiq etmələrinə kömək olur. Bölmələr üzrə nəzəri və praktik məşğələlərdə dəyərli məlumatların alınmasına və dünyagörüşünün formalaşmasına kömək edir, tələbələrin təlim-tərbiyəsi ilə bağlı uyğun bilik və bacarıqlar aşılanır. Bütün bunlar "Sosial pedaqogika" fənninin tədrisinin ali təhsil müəssisələrinin tələbələri üçün vacib olduğunu təsdiq edir.

Ailə problemləri, ailəyə verilən tələblər, şagirdlərin təlim-tərbiyəsi, qloballaşma və informasiya bolluğundan yaranan ictimai problemlər bu gün cəmiyyətimizin qarşısında önəmli tələblər qoyur. Fənnin əsas məqsədi tələbələrə ictimai həyatın bütün sahələrində, şəxsiyyət kimi davranış normalarını aşılamaq və bu problemləri aradan qaldırmaq üçün dünyagörüşü formalaşdırmaqdır.

VII Davamiyyətə verilən tələblər:

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərinədən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X.Təqvim mövzu planı: Mühazirə 30 saat, seminar 15 saat

№	Keçirilən mövzuların məzmunu	Müh.	Sem.	Tarix
1.	Mövzu: Sosial pedaqogikanın mövzusu, vəzifələri və əsas kateqoriyaları Plan: 1.Sosial pedaqogikanın mövzusu. Sosial pedaqogikanın vəzifələri. 2.Sosial pedaqogikanın əsas kateqoriyaları	2	2	
2.	Mövzu: Sosial pedaqogikanın metodologiyası və tədqiqat metodları Plan: 1.Sosial pedaqogikanın metodologiyası və metodları metodları. 2. Sosial pedaqogikanın tədqiqat metodlarının seçiyəsi 3.Empirik tədqiqat metodları.Nəzəri tədqiqat metodları.Eksperimental tədqiqat metodları. Riyazi-statistik və sosioloji metodlar	2		
3.	Mövzu: Sosial pedaqogikanın prinsipləri və digər elm sahələri ilə əlaqəsi Plan: 1.Sosial pedaqogikanın prinsiplərinin əsas seçiyəvi xüsusiyyətləri. Sosial-pedaqoji işdə peşəkarlıqla səmərəli əməli fəaliyyətin vəhdəti prinsipi. 2.Sistemli struktur yanaşma prinsipi 3.Fəaliyyət və şəxsiyyət baxımından yanaşma prinsipləri. 4.Sosial pedaqogikanın digər elm sahələri ilə əlaqəsi	2	2	
4.	Mövzu: Avropada sosial-pedaqoji fikrin inkişafı Plan: 1. Sosial pedaqoji ideyaların yaranması və inkişafı 2.Avropada sosial-pedaqoji fikrin inkişafı.	2		
5.	Mövzu: Şərqdə və Azərbaycanda sosial-pedaqoji fikrin inkişafı Plan: 1.Yaxın və Orta Şərqdə sosial-pedaqoji ideyaların inkişafı. 2.Azərbaycanda sosial-pedaqoji fikrin inkişafı. 3.Müasir dövrdə sosial pedaqogika sahəsində aparılan işlər	2	2	
6.	Mövzu: Şəxsiyyət və onun sosiallaşması prosesi Plan: 1.Şəxsiyyət və onun inkişafı anlayışı. Şəxsiyyətin sosiallaşmasına təsir edən amillər. 2.Şəxsiyyətin sosiallaşması. 3.Şəxsiyyətin sosiallaşması mərhələləri	2		
7.	Mövzu: Sosial- pedaqoji proses Plan: 1.Pedaqoji prosesin mahiyyəti və quruluşu. Sosial-pedaqoji prosesin quruluşu. 2.Sosial-pedaqoji prosesin mərhələləri 3.Sosial-pedaqoji fəaliyyəin idarə edilməsi	2	2	
8.	Mövzu: Təhsil sosiallaşma amili kimi Plan: 1.Təhsilin sosial-pedaqoji məsələləri. 2. Şəxsiyyətin inkişafı və sosiallaşmasında təhsilin rolu. 3.Təlimdə şagirdlərin sosial-fəaliyyətinin və özünütəhsilinin stimullaşdırılması	2		
9.	Mövzu: Təlimdə şagirdlərin fəallıq və sosial əməkdaşlığının formalaşdırılması Plan: 1.Təlim texnologiyaları şagirdlərin sosial əməkdaşlığının təmin edilməsi vasitəsi kimi. 2.Şagirdlərin sosial əməkdaşlığının formalaşdırılması. 3.Sınıfın sosial-pedaqoji korreksiya işi. Korreksion- inkişafetdirici təlim	2	2	
10.	Mövzu: Sosial tərbiyənin mahiyyəti və əsas istiqamətləri Plan: 1.Sosial tərbiyə anlayışı. 2.Məktəblilərin mənəvi tərbiyəsi və dünyagörüşünün formalaşdırılması. 3.Sosial-ekoloji mədəniyyətin formalaşdırılması üzrə aparılan işlər. 4.Məktəbdə əmək və iqtisadi tərbiyə	2		

11.	Mövzu: Ailə şəxsiyyətinin sosial inkişafının mühüm amili kimi Plan: 1.Ailə tipləri, müasir ailə və onun sosial-pedaqoji problemləri. 2.Ailədə qarşılıqlı münasibətlərə xələl gətirən amillər 3.Gənclərin ailə həyatına hazırlanmasının vacibliyi	2	2	
12.	Mövzu: Kollektiv sosial-pedaqoji fenomen kimi Plan: 1.Kollektiv şəxsiyyətin formalaşmasının sosial mühiti kimi. 2.Kollektivin sosial-psixoloji səciyyəsi. 3.Pedaqoji kollektiv və şagird kollektivi. Sınıf kiçik qrup (kollektiv) kimi	2		
13.	Mövzu: Ünsiyyət və şəxsiyyətin sosiallaşmasında onun rolu Plan: 1.Ünsiyyət, onun funksiyaları, forma və üslubları. 2.Ünsiyyət prosesinin quruluşu. 3.Müəllim-şagird münasibətlərinin humanistləşdirilməsi	2	2	
14.	Mövzu: Sosial pedaqoji fəaliyyətin xüsusiyyətləri. Sosial pedaqoqun keyfiyyətləri Plan: 1.Sosial- pedaqoji fəaliyyətin mahiyyəti. 2.Sosial- pedaqoji fəaliyyətin əsas istiqamətləri. 3. Sosial pedaqoqun peşə keyfiyyətləri	2		
15.	Mövzu: Məktəbdə aparılan sosial-pedaqoji iş Plan: 1.Şəxsiyyətin sosiallaşmasında məktəbin rolu. 2.Məktəbdə sosial-pedaqoji işin təşkili. 3.Sosial-pedaqoji işin istiqamətləri	2	1	
	Cəmi:45saat	30s.	15s.	

XI.Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Tələbə aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır:

- uşaqlarla sosial-pedaqoji ilə iş qurmaq bacarıq və vərdişi;
- ailə ilə bağlı problemlərin həllində öz mövqeyini bildirmək bacarığı aşılamaq;
- tərbiyədə mühitin rolunu, azad tərbiyə, özünütərbiyə və yenidəntərbiyə proseslərinə yiyələnmək;
- əlil uşaqlarla iş qurmaq, onların problemlərinin həllində yardım etmək bacarıqları

Öyrənən tanış olur:

- pedaqogikada sosial istiqaməti ilə;
- sosial tərbiyənin məqsədi və hərəkətverici qüvvələri ilə;
- sosial tərbiyənin məzmunu və xüsusiyyətləri ilə;
- sosial pedaqogikanın nəzəri əsaslarına dair biliklərlə;
- müxtəlif pedaqoji situasiyaların optimal həll edilməsi yolları ilə;

XII.Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Cəmiyyətdə müəllimlik peşəsinin sosial əhəmiyyətini dərk edir;
- Təlim, tərbiyə və sosiallaşma prosesinin nüfuz etdiyi müxtəlif kontekstləri (sosial, mədəni, milli) izah edir;
- Peşə vəzifələrini yerinə yetirmək üçün pedaqoji və psixoloji diaqnostik metodlardan istifadə edir;
- Pedaqoji prosesin təşkilində müasir texnologiyalardan istifadə etməklə dərslərin strukturunu qurur;
- Müasir təhsil konsepsiyalarını sistemli şəkildə təhlil edir;
- Pedaqoji fəaliyyətin subyektləri ilə əməkdaşlıq münasibətləri qurur;
- Pedaqoji cəhətdən məqsədyönlü, psixoloji cəhətdən təhlükəsiz təhsil mühiti yaradır;
- Təhsilənlərin sinifdənkənar fəaliyyətini təşkil edir;
- Müasir təhsil quruculuğunda və məktəb sistemində keçmişin mütərəqqi irsindən, pedaqoq və mütəfəkkirlərin bu günümüz üçün dəyərli ideyalarından müqayisəli şəkildə istifadə edir

XIII. Fənn üzrə imtahan sualları:

1. Sosial pedaqogikanın mövzusu.
2. Sosial pedaqogikanın vəzifələri.
3. Sosial pedaqogikanın əsas kateqoriyaları
4. Sosial pedaqogikanın metodologiyası və metodları anlayışı.
5. Sosial pedaqogikanın tədqiqat metodlarının səciyyəsi
6. Sosial pedaqogikanın prinsiplərinin səciyyəvi xüsusiyyətləri.
7. Sosial pedaqogikanın prinsiplərinin təsnifatı
8. Sosial pedaqogikanın digər elm sahələri ilə əlaqəsi
9. Sosial pedaqoji ideyaların yaranması və inkişafı
10. Avropada sosial-pedaqoji fikrin inkişafı.
11. Azərbaycanda sosial-pedaqoji fikrin inkişafı.
12. Şəxsiyyət və onun inkişafı anlayışı.
13. Şəxsiyyətin inkişafına təsir edən amillər.
14. Şəxsiyyətin sosiallaşmasına təsir edən amillər.
15. Şəxsiyyətin sosiallaşması. Sosiallaşmanın mərhələləri
16. Pedaqoji prosesin mahiyyəti və quruluşu.
17. Sosial-pedaqoji prosesin mərhələləri.
18. Sosial-pedaqoji fəaliyyətin idarə edilməsi
19. Təhsilin sosial-pedaqoji məsələləri.
20. Təlimdə şagirdlərin sosial-fəaliyyətinin və özünütəhsilinin stimullaşdırılması
21. Təlim texnologiyaları şagirdlərin sosial əməkdaşlığının təmin edilməsi vasitəsi kimi.
22. Sınıfın sosial-pedaqoji korreksiya işi.
23. Sosial tərbiyə anlayışı.
24. Məktəblilərin mənəvi tərbiyəsi və dünyagörüşünün formalaşdırılması.

25. Ailə tipləri, müasir ailə və onun sosial-pedaqoji problemləri.
26. Ailədə qarşılıqlı münasibətlərə xələl gətirən amillər
27. Kollektiv şəxsiyyətin formalaşmasının sosial mühiti kimi.
28. Pedaqoji kollektiv və şagird kollektivi.
29. Sınıf kiçik qrup (kollektiv) kimi
30. Ünsiyyət, onun funksiyaları, forma və üslubları.
31. Müəllim-şagird münasibətlərinin humanistləşdirilməsi
32. Sosial- pedaqoji fəaliyyətin mahiyyəti.
33. Sosial pedaqoqun peşə keyfiyyətləri
34. Şəxsiyyətin sosiallaşmasında məktəbin rolu.
35. Məktəbdə sosial-pedaqoji işin təşkili.

XIV. Kollektiv sualları

I Kollektiv sualları

1. Sosial pedaqogikanın mövzusu.
2. Sosial pedaqogikanın vəzifələri.
3. Sosial pedaqogikanın əsas kateqoriyaları
4. Sosial pedaqogikanın metodologiyası və metodları anlayışı.
5. Sosial pedaqogikanın tədqiqat metodlarının səciyyəsi
6. Empirik tədqiqat metodları.Nəzəri tədqiqat metodları.
7. Eksperimental tədqiqat metodları.
8. Riyazi-statistik və sosioloji metodlar .
9. Sosial pedaqogikanın prinsiplərinin səciyyəvi xüsusiyyətləri.
10. Sosial pedaqogikanın digər elm sahələri ilə əlaqəsi

II Kollektiv sualları

1. Sosial pedaqogikanın prinsiplərinin təsnifatı
2. Sosial pedaqoji ideyaların yaranması və inkişafı
3. Avropada sosial-pedaqoji fikrin inkişafı.
4. Azərbaycanda sosial-pedaqoji fikrin inkişafı.
5. Müasir dövrdə sosial pedaqogika sahəsində aparılan işlər
6. Yaxın və Orta Şərqdə sosial-pedaqoji ideyaların inkişafı.
7. Şəxsiyyət və onun inkişafı anlayışı.
8. Şəxsiyyətin inkişafına təsir edən amillər.
9. Şəxsiyyətin sosiallaşmasına təsir edən amillər.
10. Sosiallaşmanın mərhələləri

Sosial pedaqogika fənninin sillabusu 050112- Məktəbəqədər təhsil A+B ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Pedaqogika, psixologiya və incəsənət kafedrasının 14 fevral 2025-ci il tarixli iclasında təsdiq olunmuşdur (Protokol №07)

Fənn müəllimi:

b\m. S.M.Məmmədova

Kafedra müdiri:

dos.A.X.Əliyev